

Faut Márk

Faut Márk Lackner Kristóf kortársa, a Nemes Tudós társaság alapítója, Sopron legrégebbi fennmaradt krónikájának írója. Születési éve ismeretlen, Faut János és Rozina voltak a szülei, a család az evangélikus vallást gyakorolta. 1585-ben kért tanulmányaihoz ösztöndíjat a várostól. 1590-től kezdve belső tanácsosként működött, 1595-től gyakran képviselte Sopron érdekeit a bécsi udvar, majd a győri püspök előtt. Városa bizalmából többször volt országgyűlési követ. Közéleti szereplésének itt említett adatait maga jegyezte fel krónikájában.

Első feleségével, Ilonával közösen vették meg Tamisch Márton belső tanácsos Mészáros utcai (ma: Templom u.) házát 1597-ben. E házasságból három gyermeke született Jakab, Jeromos és Rozina. 1614 őszén másodszor is megházasodott, lakodalmára meghívta a tanácsot is. Faut szerette és gyűjtötte a könyveket, amelyeket végrendeletében fiaira hagyott. Verseket is írt és haláláig vezette a krónikát. 1617 elején hunyt el, ez év március 17-én már nem élt.

Faut Márk krónikájának első lapjára ezt írta fel címként: „angefangen im 1610 Jahr Zu beschreiben". A fejezetcím tanúsága szerint Faut Márk 1610-ben kezdett hozzá, hogy történeti munkájának anyagát (1526-os kezdettel) összegyűjtse. A mohácsi csata időpontját fogadta el határnak és fordulópontnak, idáig terjesztette ki történeti adatgyűjtését, bár vannak korábbi adatai is. A szerző városa történetének pontosan kilencven évét vázolta 1616-ig, ezt akarta később történeti munkává tenni. Az 1577-es évhez írott bejegyzéstől kezdve második szerző Klein Menyhért, Lipcséből bevándorolt iskolamester is részt vett az írásban. Faut feljegyzései a város politikai történetének legfontosabb eseményeivel, különösen az udvarral és a kormányzókkal, valamint a katolikus klérussal vallási ügyekben vívott küzdelmeivel foglalkoznak elsősorban, melyeket igen szemléletesen, részben párbeszédes formában mutat be. Klein Menyhértnak az 1577–1602 közti időszakra vonatkozó bejegyzései közelebb állnak a hagyományos krónika-stílushoz. A vallási küzdelmek, a törökkel folytatott harcok és a rossz termésű évek miatt gazdasági krízishelyzetre alakult ki, amely a 16-17. század fordulóján a térséget sújtotta. Ezt világosan bemutatják a krónika feljegyzései. Sopron városának gazdaságát a szőlőművelés képezte (a krónika mindkét szerzője is komoly mennyiséget szüretelt minden évben), a gazdasági problémák a terméseredményekről szóló feljegyzésekben is tükröződnek. Faut Márk és Klein Menyhért krónikája, a soproni helytörténetírás kezdeti emléke, tanulságos forrásmunka. Kovács József László nagy munkát végzett a krónika sajtó alá rendezésével-írta Mollay Károly a kötet előszavában.

Irodalom:

Sarkady Sándor (szerk.): Aranykönyv 2000. Sopron: Quint, 1999. p. 8.

Kovács József László: Die Chronik des Marx Faut und Melchior Klein. Faut Márk és Klein Menyhért krónikája (1526–1616). Sopron-Eisenstadt, 1995, Soproni Levéltár 175. Sopron város történeti forrásai, C. sorozat 1. k.

Erich Landsteiner: Faut Márk és Klein Menyhért krónikája Közzéteszi Kovács József László In: Soproni szemle 50. évf. 2-3. sz. (1996) p. 277-279.